

**Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova**

ORDIN

04.09.2023 nr. 1109

mun. Chișinău

**Cu privire la integrarea copiilor din familii refugiate din
Ucraina în instituțiile de învățământ general
din Republica Moldova**

În temeiul art. 140, alin. (1), lit. b) al Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, în vederea punerii în aplicare a Hotărârii Guvernului nr. 21/2023 privind acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina și în scopul asigurării accesului la educație a minorilor beneficiari de protecție temporară pe teritoriul Republicii Moldova, ministrul educației și cercetării emite prezentul

ORDIN:

1. Se aprobă *Instrucțiunea privind integrarea copiilor din familii refugiate din Ucraina în instituțiile de învățământ general din Republica Moldova* (se anexează).

2. Direcția politici în domeniile învățământului general și învățare pe tot parcursul vieții:

1) va aduce la cunoștința organelor locale de specialitate în domeniul învățământului prevederile prezentului ordin;

2) va monitoriza activitatea organelor locale de specialitate în domeniul învățământului în vederea asigurării accesului la educație a copiilor din familii refugiate din Ucraina în instituțiile de învățământ general.

3. Organele locale de specialitate în domeniul învățământului:

1) vor aduce la cunoștința instituțiilor de învățământ din teritoriul administrat prevederile prezentului ordin;

2) vor colabora cu administrația publică locală de nivelul întâi și cu administrația publică locală de nivelul al doilea în vederea integrării în instituțiile de învățământ general a tuturor copiilor din familii refugiate din Ucraina, ce au intrat pe teritoriul Republicii Moldova după data de 24 februarie 2022;

3) vor informa, săptămânal, Ministerul Educației și Cercetării despre numărul copiilor din familii refugiate din Ucraina încadrați în instituțiile de învățământ general care participă în activitățile educaționale.

4. Direcția politici în domeniile învățământului general și învățare pe tot parcursul vieții se desemnează responsabilă pentru aplicarea prevederilor ordinului și informarea Ministerului Educației și Științei a Ucrainei cu privire la ordinul emis.

5. Se abrogă ordinul ministrului educației și cercetării nr. 178/2022 *Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind încadrarea în instituțiile de învățământ general din Republica Moldova a copiilor din familii refugiate din Ucraina.*

6. Controlul executării ordinului se atribuie doamnei Valentina Olaru, secretar de stat.

Ministru

Dan PERCIUN

Executanți: Viorica Marț, Daniela Tîrsînă

☎ 022-233-897, 022-234-623

INSTRUCȚIUNE
privind integrarea copiilor din familii refugiate din Ucraina în instituțiile de învățământ general din Republica Moldova

I. Dispoziții generale

1. Instrucțiunea privind integrarea copiilor din familii refugiate din Ucraina în instituțiile de învățământ general din Republica Moldova (în continuare - Instrucțiune) este elaborată în conformitate cu prevederile Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului (la care Republica Moldova a aderat prin Hotărârea Parlamentului nr. 408/1990), Convenției privind statutul refugiaților, încheiată la Geneva la 28 iulie 1951, Codului educației al Republicii Moldova nr.152/2014, Legii nr.270/2008 privind azilul în Republica Moldova, Legii nr.274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, Hotărârii Guvernului nr.21/2023 privind acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, Regulamentului-tip de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II, aprobat prin ordinul ministerului nr.235/2016, Regulamentului privind evaluarea și notarea rezultatelor învățării, promovarea și absolvirea în învățământul primar și secundar, aprobat prin ordinul ministerului nr.70/2020 și a Metodologiei de recunoaștere și echivalare a perioadelor de studii din învățământul general, aprobată prin ordinul ministerului nr. 992/2023.

2. Instrucțiunea prevede reglementarea procesului de integrare a copiilor din familii refugiate din Ucraina în instituțiile de învățământ general din Republica Moldova și are drept scop stabilirea acțiunilor structurilor responsabile de asigurarea accesului la educație pentru toți copiii din familii refugiate din Ucraina pe durata aflării acestora pe teritoriul Republicii Moldova.

II. Organizarea procesului de integrare a copiilor

din familii refugiate din Ucraina în instituțiile de învățământ general

3. În temeiul art.17 din Hotărârea Guvernului nr.21/2023 privind acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina (publicată în Monitorul Oficial nr. 21-22, art. 38 la 26.02.2023), instituțiile publice de învățământ general (preșcolar, primar, gimnazial și liceal) asigură accesul la învățatură al tuturor copiilor din familii refugiate din Ucraina, ce au intrat pe teritoriul Republicii Moldova după data de 24 februarie 2022, în limitele locurilor disponibile și în aceleași condiții generale stipulate în documentele normative în vigoare ca și pentru cetățenii minori ai Republicii Moldova.

4. Instituțiile de învățământ general, în condițiile actelor normative în vigoare și la cererea depusă pentru înmatriculare în instituția de învățământ de către familiile refugiate din Ucraina ce se află pe teritoriul Republicii Moldova, vor completa dosarul cu următoarele acte:

a) actul de identitate națională al unui părinte/reprezentant legal/responsabil legal;

b) certificatul de naștere/actul de identitate națională al copilului;

c) fișa medicală a copilului din țara de origini (Ucraina) sau certificatul medical al copilului, eliberat de către autoritățile Republicii Moldova, care permite integrarea lui în mediul educațional;

d) acte confirmative privind studiile elevului (se acceptă și actele confirmative ce atestă studiile elevului în variantă electronică, fără ștampilă umedă; dosare personale scanate cu situația școlară sau confirmări în varianta electronică din partea instituțiilor din sistemul educațional din Ucraina).

* În cazul în care unul/unele din actele menționate supra nu poate fi prezentat, părinții/reprezentanții legali/responsabilii legali vor prezenta o declarație pe propria răspundere privind prezentarea ulterioară a acestuia/acestora.

** Punctul 4 este valabil și pentru elevii care anterior au avut statut de audient, iar la moment vor fi înmatriculați ca elevi cu drepturi ca și cetățenii minori ai Republicii Moldova.

5. Cererea de înmatriculare a minorilor în instituția de învățământ (completarea conform Cererii-tip de solicitare a serviciilor educaționale în învățământul general (<https://mec.gov.md/ro/content/v-podderzhku-detey-i-molodezhi-ukrainy>) va fi depusă de către părinte/reprezentantul legal/responsabilul legal al copilului ce provine din familiile refugiate din Ucraina și se află pe teritoriul Republicii Moldova după data de 24 februarie 2022, în funcție de locul aflării. Elevii care au avut statut de audient vor fi înmatriculați cu statut de elev, depunând o cerere suplimentară de înmatriculare, solicitând fie statutul de elev, fie serviciile de instruire on-line conform programului educațional din Ucraina.

6. Cererea poate fi depusă în orice perioadă pe parcursul anului de studii, în limitele locurilor disponibile în instituțiile de învățământ. Pentru elevii care deja studiază într-o instituție de învățământ din Republica Moldova și au fost înmatriculați cu statut de elev, nu este necesar de a depune o cerere suplimentară.

Cererea va include următoarele informații:

- date generale despre copil (numele, prenumele; data și locul nașterii);
- date generale despre unul din părinți/reprezentantul legal/responsabilul legal (numele, prenumele; data și locul nașterii);
- date cu referire la statutul solicitantului;
- date cu referire la forma de încadrare/serviciile educaționale solicitate;
- solicitarea privind limba de instruire/comunicare;
- adresa de domiciliu/reședință temporară/locul aflării temporare pe teritoriul Republicii Moldova;
- date de contact (telefon, adresa de e-mail) al unui părinte/reprezentant legal/ responsabil legal al copilului.

7. Instituțiile de învățământ general, în cazul în care nu atestă acte confirmative privind studiile efectuate în Ucraina de către elevul pentru care se depune cererea, înmatriculează minorul și solicită o declarație pe propria răspundere privind prezentarea certificatului ce confirmă studiile efectuate și situația școlară în momentul în care va fi posibil. În lipsa posibilității de restabilire a situației școlare (certificatului despre reușită) a solicitantului, doar pentru elevii din clasa a IX-a și elevii claselor liceale, instituția de învățământ va acționa în conformitate cu procedurile stabilite în *Regulamentul privind evaluarea și notarea rezultatelor învățării, promovarea și absolvirea în învățământul primar și secundar* (aprobat prin ordinul Ministerului nr.70/2020), în termenul stabilit prin decizia Consiliului profesoral din instituție. Se vor susține diferențe de program doar pentru disciplinele școlare care sunt obligatorii pentru admiterea la examenele de absolvire.

8. În cazul elevilor pentru care se solicită înmatricularea în clasa a X-a, se va accepta certificatul de absolvire a ciclului gimnazial din Ucraina, în afara concursului de admitere.

9. Elevii care solicită înmatricularea în clasa a X-a, dar care nu au posibilitatea de restabilire a certificatului ce atestă susținerea examenelor de absolvire a ciclului gimnazial din Ucraina, sunt înmatriculați în clasa a X-a, cu condiția prezentării pe parcursul învățământului liceal a certificatului de absolvire a ciclului gimnazial din Ucraina sau susținerea în aceeași perioadă a diferențelor de program pentru ciclul gimnazial în Republica Moldova, cu susținerea examenelor naționale de absolvire a gimnaziului și promovarea acestora în cadrul instituției de învățământ în care își face studiile liceale.

10. Instituțiile de învățământ general, la cererea depusă de către familiile refugiate din Ucraina ce se află pe teritoriul Republicii Moldova vor:

a) asigura elevilor înmatriculați accesul la toate serviciile educaționale și non-educaționale (alimentare) de care beneficiază elevii instituției, cetățeni ai Republicii Moldova;

b) asigura, la solicitare, condiții (sală, echipament, conexiune la internet) pentru instruirea la distanță a elevilor, solicitanți de a urma studiile online, conform programului de studii din Ucraina;

c) respecta procedurile de recunoaștere și echivalare a perioadelor de studii, conform prevederilor stabilite în *Metodologia de recunoaștere și echivalare a perioadelor de studii din învățământul general* (aprobată prin ordinul Ministerului nr. 992/2023) și a *Regulamentului privind evaluarea și notarea rezultatelor învățării, promovarea și absolvirea în învățământul primar și secundar* (aprobat prin ordinul Ministerului nr.70/2020);

d) crea condiții de recreere și de consiliere psihologică în Centrele de Resurse pentru Educația Incluzivă, în lipsa acestora oricare altă sală amenajată, a copiilor/elevilor, părinților/reprezentanților legali a minorilor din familiile refugiate din Ucraina ce se află pe teritoriul Republicii Moldova;

e) informa copiii/elevii, părinții/reprezentanții legali/responsabilii legali ai minorilor din familiile refugiate din Ucraina ce se află pe teritoriul Republicii Moldova despre posibilitățile și oportunitățile oferite pentru asistență psihologică și/sau consiliere educațională;

f) stabili modalitatea de monitorizare a stării de bine și aflării în siguranță a copiilor/elevilor care provin din familiile refugiate pe durata studiilor în instituția de învățământ;

g) faciliteza accesul la cursurile gratuite de studiere a limbii române organizate de către Ministerul Educației și Cercetării și/sau vor valorifica oportunitățile orelor de activitate extrașcolară;

h) asigura pregătirea elevilor către examenele naționale de absolvire, valorificând oportunitățile orelor de activitate extrașcolară;

11. Pentru copiii, ai căror părinți, din diverse motive, au plecat de pe teritoriul Republicii Moldova, cererea de înmatriculare a minorilor în instituțiile de învățământ general urmează a fi depusă de reprezentantul legal/ responsabilul legal, asigurat de către autoritatea tutelară teritorială, în conformitate cu prevederile art. 12⁴ din Legea nr. 140/2013 *privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți*.

III. Responsabilități și atribuții cu privire la procesul de integrare a copiilor din familii refugiate

12. Organul local de specialitate în domeniul învățământului va:

a) determina lista instituțiilor educaționale din subordine, nominalizate pentru instituționalizarea copiilor din familiile refugiaților din Ucraina, în funcție de disponibilitatea rețelei instituțiilor de învățământ din raion/municipiu și a limbii de instruire solicitate;

b) organiza, în funcție de solicitările beneficiarilor și resursele disponibile, activitățile educaționale în instituțiile de învățământ general, precum și în instituțiile de învățământ extrașcolar din subordine;

c) asigura condiții pentru organizarea și desfășurarea activităților didactice și de socializare pentru toți solicitanții în limitele grupelor și claselor existente, conform rețelei instituțiilor de învățământ din subordine, inclusiv pentru copiii cu cerințe educaționale speciale;

d) asigura (prin redirecționarea cererii către instituția de învățământ), la solicitare, condiții (sală, echipament, conexiune la internet) pentru instruirea la distanță a elevilor, solicitanți de a urma studiile online, conform programului de studii din Ucraina;

e) monitoriza organizarea activităților didactice pentru copiii din familiile refugiate din Ucraina încadrați în instituțiile de învățământ din subordine și va raporta Ministerului Educației și Cercetării:

- datele privind numărul copiilor din familii refugiate din Ucraina, încadrați în instituțiile de învățământ din unitatea administrativ-teritorială;
- datele privind numărul copiilor din familii refugiate din Ucraina, care nu sunt încadrați în instituțiile din unitatea administrativ-teritorială, dar au solicitat să urmeze studiile online prin instruirea la distanță, conform programului de studii din Ucraina;

f) asigura comunicarea cu structurile responsabile din cadrul Consiliului raional/municipal și administrațiile publice locale de nivelul întâi, în vederea evidenței numărului de copii din familii refugiate din Ucraina încadrați în instituțiile de învățământ general;

g) identifica și aloca, în comun cu autoritățile publice locale de nivelul întâi și nivelul al doilea, resurse financiare necesare pentru organizarea alimentației și, după caz, a serviciilor de transport școlar, în vederea încadrării copiilor din familiile refugiate din Ucraina în instituțiile de învățământ general;

h) asigura accesul copiilor în instituțiile de învățământ general în limitele locurilor disponibile;

i) redirecționează cererea copilului/ elevului pentru înmatriculare, în lipsa locurilor disponibile în instituția de învățământ general solicitată, către altă instituție de învățământ general.

13. Conducătorul instituției de învățământ:

a) emite ordinul, cu înregistrarea în catalogul școlar, referitor la încadrarea/înmatricularea în procesul educațional al minorului pentru care a fost depusă cererea de înmatriculare în instituția de învățământ din partea părintelui/reprezentantului legal/responsabilului legal din familiile refugiate din Ucraina ce se află pe teritoriul Republicii Moldova;

b) organizează o comisie instituțională (alcătuită din director/director adjunct, cadru didactic și psihologul școlar/reprezentantul serviciului raional/municipal de asistență psihopedagogică) pentru stabilirea clasei în care va merge copilul, în corespundere cu clasa frecventată în Ucraina după nivelul de vârstă, în cazul în care solicitantul nu are posibilitate de a restabili situația școlară (certificatul despre reușită);

c) asigură, în momentul prezentării actelor de studii, procedurile de recunoaștere și echivalare a perioadelor de studii ale solicitantului efectuate în Ucraina, conform cadrului reglator în vigoare, a prevederilor stabilite în *Metodologia de recunoaștere și echivalare a perioadelor de studii din învățământul general* (ordinul ministerului nr. 992/2023) și a *Regulamentului privind evaluarea și notarea rezultatelor învățării, promovarea și absolvirea în învățământul primar și secundar* (ordinul ministerului nr.70/2020);

d) stabilește, la necesitate, conform deciziei Consiliului profesoral, responsabilii și termenele pentru procedurile de lichidare a diferențelor de program;

e) eliberează, la solicitare, un certificat cu referire la rezultatele învățării și parcursul școlar realizat în cadrul instituțiilor de învățământ din Republica Moldova;

f) organizează, la necesitate, servicii de consiliere psihologică sau referă cazul către servicii specializate disponibile;

g) stabilește modalitatea de comunicare cu părinții/reprezentantul legal/responsabilul legal al copilului;

h) desemnează, prin extinderea fișei de post, responsabili în cadrul instituției de învățământ pentru monitorizarea securității și stării de bine a elevilor ce urmează studiile online, conform programului de studii din Ucraina;

i) asigură evidența tuturor copiilor care frecventează instituția de învățământ și raportează organului local de specialitate în domeniul învățământului datele privind numărul copiilor din familii refugiate din Ucraina care participă în activitățile educaționale.

14. În caz de revenire a elevului în Ucraina sau plecare în altă țară, părinții/reprezentanții legali/responsabilii legali ai copiilor sunt obligați să depună o cerere de eliberare a documentelor de studii, în legătură cu plecarea din Republica Moldova, către conducătorul instituției respective. Totodată, în cazul în care părintele/reprezentantul legal/responsabilul legal al copilului va dori să-și retragă statutul de elev, motivând necesitatea participării la lecțiile online realizate de o instituție de învățământ din Ucraina, este obligat să scrie cerere de exmatriculare, cu motivarea respectivă, către conducătorul instituției în care este înmatriculat elevul.

15. Serviciul raional/municipal de asistență psihopedagogică sau psihologul școlar din instituția de învățământ va organiza, la necesitate, activități de asistență psihopedagogică și consiliere psihologică.

III. Certificarea studiilor

16. Elevii absolvenți ai ciclului gimnazial susțin examenele naționale de absolvire a gimnaziului în conformitate cu Regulamentul privind examenele naționale de absolvire a gimnaziului, aprobat prin ordinul ministrului nr. 48/2018.

17. Admiterea la examenele naționale de absolvire a gimnaziului se face de către consiliul profesoral al instituției de învățământ în care a fost înmatriculat elevul, în baza rezultatelor obținute la disciplinele școlare.

18. Absolvenților, care au promovat examenele naționale de absolvire a gimnaziului, li se eliberează actul de studii (Certificatul de studii gimnaziale).

19. Elevii absolvenți ai ciclului liceal pot solicita susținerea examenului național de bacalaureat. Susținerea examenului național de bacalaureat se desfășoară în conformitate cu prevederile Regulamentul privind examenul național de bacalaureat, aprobat prin ordinul ministrului nr. 47/2018.

20. Urmare a promovării examenului național de bacalaureat, absolventului i se va elibera diploma de bacalaureat, care conferă dreptul de admitere în învățământul superior și în învățământul profesional tehnic postsecundar-nonterțiar.

21. Instituția de învățământ eliberează un certificat de studii liceale, care conferă dreptul de a urma programe de pregătire profesională în instituții de învățământ profesional tehnic secundar și profesional tehnic postsecundar, elevilor care nu au solicitat susținerea examenului național de bacalaureat, sau candidaților care nu au promovat examenul național de bacalaureat, dar au realizat integral cursul de liceu.